

פחם לעם

הוראות יישום ושימוש

ביופחם הוא מוצר הטרוגני, ויכולתו להשביח את הקרקע תלויה מאד בסוג הקרקע, במצבה הבריאותי ובאופי הצמחים הגדלים בה. ככלל - ככל שהאדמה עניה יותר, קלה יותר וחומצית יותר - יבואו תועלותיו של הביופחם לידי ביטוי באופן מהיר ומובהק יותר.

יישום ביו-פחם טהור בקרקע שגדלים בה כבר צמחים עשוי להזיק, שכן הפחם ימשוך אליו מים וחומרי הזנה מסביבתו. נכון "להטעין" את הפחם בדשן ו/או במיקרואורגניזמים מועילים כמו EM ומיקוריזה קודם ליישומו בקרקע שבה יש צמחים רצויים.

ניתן להוסיף ביו-פחם טהור לקרקע שטרם נשתלה עם או בלי תוספת חומרי הזנה - ולתת לזמן ולטבע לעשות את העבודה לפני הזריעה/השתילה.

טעינת ביו-פחם בחומרי הזנה:

מומלץ לטעון את הביו-פחם בחומרי הזנה בטרם יישומו בקרקע. ניתן לטעון את הפחם באופן עצמאי או לרכוש ביו-פחם טעון. התערובת המקובלת ביותר היא 50% ביופחם: 50% קומפוסט. ערבבו נפחים זהים של קומפוסט בשל וביו-פחם ותנו להם להכיר אחד את השני במשך כ-3 שבועות. להאצת התהליך ערבבו את השניים במיכל המאפשר אידוי אך אינו מחלחל והציפו את התערובת במים. ניתן להוסיף את התערובת לקרקע בתוך שבוע. ניתן להטעין ביו-פחם בדשן מלאכותי, בשיירי קפה, בהומוס תולעים, ובתערובת חיידקים. כל אלה יחללו ויקלטו בנקבוביות הפחם - וישוחררו במתינות לבית השורשים כשהמרקם הביולוגי העדין בין הפחם, הצמח וחיידקי הקרקע יתאזן.

ביופחם באדנית, בערוגה ובגינה:

ביישום ביופחם אנחנו מביאים בחשבון 4 שיקולים:

עלות (פחות כמות = פחות עלות)

יעילות (יותר כמות = יותר יעיל עד גבול מסויים)

עומק (יותר עמוק = יותר קרקע מטוייבת)

הפרה/פילוח (פחות הפרה = פחות נזק לקיים).

מגוון הדעות וההמלצות רחב כמגוון העצים ביער מאכל בריא. יישום ביו-פחם היא פעולה חד-פעמית אך טיוב הקרקע ע"י החומר מתמשך על פני תקופה ארוכה. מינון גבוה יותר של ביו-פחם צפוי להניב תועלת דומה בזמן קצר יותר. כדי לפשט את העניין אנחנו מציעים מינון של 10 ליטר ביו-פחם למ"ר - המפוזרים באחידות ב-20 ס"מ העליונים של הקרקע. כך נקבל הרכב של 5% ביו-פחם בקרקע המזינה את לב בית השורשים.

5% ביופחם * 0.2 מטר עומק * 1 מ"ר גינה/ערוגה = 10 ליטר/מ"ר

מינון כפול מומלץ במקרים של אדמה עניה (חולית, מוזנחת או מופרת), או של שטח קטן שבו לעלות הכפולה אין משמעות רבה

10% ביופחם * 0.2 מטר עומק * 1 מ"ר גינה/ערוגה = 20 ליטר/מ"ר

* שימו לב: יישום תערובת ביופחם-קומפוסט 50:50 מצריך כמות כפולה מזו המצוינת

ביופחם לעץ

מומלץ להוסיף 15 ליטר ביו-פחם לכל עץ קיים בבוסתן או בגינה.

איך מכניסים פחם לקרקע:

בקרקע מופרת שאינה נושאת צמחים ניתן לקלטר את הביופחם/תערובת פחם-קומפוסט לשכבה העליונה של הקרקע באמצעות מעדר וקלשון, מקלטרת יד ו/או טרקטור בקרקע שיש עליה צמחים ניתן לעבוד בשתי שיטות:

חפירה שוחה בעומק 20 ס"מ לאורך הערוגה/ האדנית או סביב שיח/עץ קיים - והצנעת הפחם בה.

השורשים כבר ימצאו את הדרך לפחם

מתמידים וסבלניים יכולים לגרף קלות את פני הקרקע, לפזר חלק מהפחם בשטח המגורף ולהצניע אותו תחת שכבה דקה של קומפוסט/אדמה או חיפוי. את הטיפול הזה מבצעים פעם בחצי שנה ומוסיפים את הפחם לקרקע באופן הדרגתי בלי לפגום במרקם הקיים.

